13. Ilgas lietingas laikotarpis kai kuriuose Rytų Lietuvos rajonuose birželio 13 d.– rugpjūčio 17 d. ir rugpjūčio 22 d. – spalio 28 d.

Meteorologinės ir sinoptinės sąlygos.

Gegužės pirmojo dešimtadienio pabaigoje Lietuvos orai tapo nepastovūs, nes aukštesniuose atmosferos sluoksniuose įsitvirtino geopotencinis slėnis – pietų arba pietvakarių pernaša į šalį atvėrė kelią ciklonams, o tuo pačiu ir drėgniems bei vėsiems orams. Ypač drėgnas pasitaikė antrasis dešimtadienis: Lietuvoje kritulių vidutiniškai iškrito 27,1 mm (129 % SKN). Per mėnesį net 12 dienų kai kuriose vietovėse (daugiausiai Rytų ir Pietų Lietuvoje) lijo smarkiai, gegužės 12 d. ir gegužės 18 d. vietomis registruotas SMR – labai smarkus lietus. Per gegužę vidutiniškai kritulių šalyje iškrito 49,8 mm, t. y. 94 % SKN (daugiausiai, 115,7 mm, Varėnoje). Apniukęs ir dažnai su lietumis gegužės mėnuo Lietuvoje buvo vėsokas – vidutinė oro temperatūra buvo 12,3 °C (neigiama 0,2° anomalija).

Birželis prasidėjo sausesniais ir šiltesniais orais, nes Lietuvos orus lėmė aukšto slėgio sritis. Deja, netrukus nusistovėjus aukštutiniam slėniui, į mūsų šalį vis dažniau užsukdavo ciklonai, ir per pirmąjį dešimtadienį Lietuvoje kritulių vidutiniškai iškrito 26,5 mm (net 177 % SKN). Per mėnesį kritulių vidutiniškai iškrito 75,5 mm (111 % SKN). Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 17,7 °C (teigiama 1,8° anomalija).

Liepa buvo drėgna apniukusi ir truputį vėsesnė nei įprastai: kritulių vidutiniškai iškrito 135,5 mm (161 % SKN,) vidutinė mėnesio temperatūra buvo 17,6 °C (neigiama 0,7° anomalija). Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje buvo apie 219 val. (tik 77 % SKN).

Rugpjūtis taip pat buvo drėgnesnis ir šiek tiek vėsesnis nei įprastai: iškrito 93,8 mm (122 % SKN) kritulių, vidutinė mėnesio temperatūra buvo 17,4 °C (neigiama 0,2° anomalija). Kaip ir birželis šis mėnuo atitiko daugiametį Saulės švytėjimo trukmės vidurkį.

Rugsėjis buvo šiltas ir drėgnas: vidutinė mėnesio temperatūra siekė 14,2 °C (teigiama 1,4° anomalija), kritulių vidutiniškai iškrito 100,3 mm (167 % SKN). Mėnuo buvo apniukęs: Saulė vidutiniškai spindėjo 153 val. (85 % SKN).

Spalis išsiskyrė šiltais ir gana sausais, tačiau apniukusiais orais. Vidutinė mėnesio temperatūra siekė 9,7 °C (teigiama 2,4° anomalija), kritulių iškrito tik 39,3 mm (58 % SKN). Saulė Lietuvoje vidutiniškai spindėjo vos 97 val. (83 % SKN).

Išanalizuota situacija, susiklosčiusi kai kuriuose šalies rajonuose gegužę ir beveik visą vasarą bei rudenį, buvo palanki susidaryti stichiniam meteorologiniam reiškiniui (SMR) – *ilgam lietingam laikotarpiui*. *Šis SMR nuo birželio 13 d.* fiksuotas Šalčininkų r. sav. (Butrimonių sen.), birželio 14 d. Rokiškio r. sav. (Kriaunų sen.) ir toliau plėtėsi. Liepos mėnesį reiškinys apėmė atskiras teritorijas nuo šiaurinės iki pietinės bei vakarinės šalies dalies, o liepos pabaigoje jis išliko kai kuriuose vakariniuose rajonuose ir rugpjūčio 17 d. baigėsi visoje šalyje. Po trumpos pertraukos SMR vėl prasidėjo rugpjūčio 22 d. kai kuriose Vakarų Lietuvos seniūnijose, paskutinėmis mėnesio dienomis išplito į kai kurias pietinio regiono seniūnijas. Rugsėjo pradžioje šis SMR apėmė kai kurias Pietų bei Šiaurės vakarų Lietuvos regiono seniūnijas. Iki mėnesio vidurio iš Alytaus ir Prienų r. sav. minėtas reiškinys pasitraukė. Spalio mėnesio pradžioje SMR buvo apėmęs kai kurias Joniškio, Kelmės, Plungės, Rietavo, Šiaulių, Telšių r. sav. seniūnijas ir pamažu traukėsi: trečiojo dešimtadienio pradžioje šis reiškinys fiksuotas tik pavienėse Plungės ir Telšių r. sav. seniūnijose. *Spalio 28 d. ilgas lietingas laikotarpis Lietuvoje baigėsi*.

Neabejotinai, įtakos turėjo ne tik netolygus kritulių pasiskirstymas, bet ir atskirų vietovių dirvos struktūra bei perteklinis drėgmės kaupimasis ir nepalankios sąlygos jos išgarinimui.